

Målnummer:	UM1132-09	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2009-06-05		
Rubrik:	I mål om uppehållstillstånd, där klaganden åberopat anknytning till vuxet barn bosatt i Sverige, har det ansetts föreligga synnerliga skäl att bevilja uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen.		
Lagrum:	5 kap. 3 a § utlänningslagen (2005:716)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none"> • MIG 2007:18 • MIG 2009:23		

REFERAT

Den 4 september 2007 ansökte A vid Sveriges ambassad i Damaskus om uppehållstillstånd i Sverige grundat på anknytning till A:s i Sverige bosatte son B. Till stöd för sin talan ingav A två läkarintyg visande att hon har högt blodtryck, blodbrist, reumatism och problem med ett knä.

Migrationsverket avlog A:s ansökan den 30 januari 2008 och anförde i huvudsak följande. A och B delade hushållsgemenskap omedelbart innan B flyttade till Sverige. A:s ansökan är ingiven i anslutning till att B beviljades permanent uppehållstillstånd i Sverige. Vid en sammantagen bedömning är det inte visat att det föreligger ett sådant beroendeförhållande mellan A och hennes son B att A kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen (2005:716). Omständigheterna i ärendet är ömmande men inte udda. Inte heller är de skäl som åberopas av sådan synnerlig karaktär att uppehållstillstånd kan beviljas med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 2 och 3 utlänningslagen.

A överklagade beslutet till migrationsdomstolen och vidhöll där sin talan samt anförde i huvudsak följande.

I Migrationsverkets beslut är det felaktigt angivet att hon har sju barn. Hon har fem barn. En dotter bor i Irak, en annan i en flyktingförläggning på gränsen mellan Jordanien och Irak, en tredje i Yemen och en fjärde i Jordanien. Eftersom familjen är statslösa palestinier saknar döttrarna resehandlingar och kan därför inte besöka henne. Båda A och B avskedades från sina respektive arbeten år 2006. Den främsta orsaken var att de är statslösa palestinier. A flydde från Bagdad till Syrien med hjälp av falska handlingar och lever där som flykting. Det är fortfarande motsättningar mellan olika etniska och religiösa grupper i Irak och palestinier utsätts för förföljelse.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. att i de fall en framställan om skydd i Sverige görs från annat land ska som regel detta ske genom Förenta Nationernas Flyktingkommissariat, (UNHCR).

Länsrätten i Stockholms län, migrationsdomstolen (2009-01-30, ordförande Utne), avlog överklagandet och anförde i huvudsak följande. Migrationsdomstolen finner inte anledning att göra annan bedömning än Migrationsverket beträffande frågan om det finns ett sådant särskilt beroendeförhållande mellan A och hennes son som förutsätts för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas med stöd av 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen. Vad A anfört om sin nuvarande situation och de omständigheter hon därvid åberopat, bl.a. situationen i Irak för statslösa, kan

inte anses utgöra sådana synnerliga skäl som avses i 5 kap. 3 a § tredje stycket samma lag. Av 5 kap. 1 § utlänningslagen framgår att uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov endast kan beviljas för personer som befinner sig i Sverige. Vad A anfört beträffande sitt behov av skydd kan således inte prövas inom ramen för det nu aktuella överklagandet.

A överklagade migrationsdomstolens dom till Migrationsöverdomstolen och yrkade att hon skulle beviljas uppehållstillstånd. Till stöd för överklagandet anförde hon i huvudsak följande. Anledningen till att hon reste till Syrien var det försämrade säkerhetsläget i Bagdad, att hon blev fräntagen sin pension och att hon inte kan försörja sig. I slutet av år 2008 sökte hon läkarvård på ett av de statliga sjukhusen i Damaskus. Därigenom fick de syriska myndigheterna vetskap om att hon befinner sig i landet illegalt. En domstol dömde henne till utvisning till flyktinglägret Al-Tanf, som är beläget mellan Syrien och Irak. Emellertid inhiberade domstolen utvisningen i sex månader med motiveringen att hon är gammal och sjuk och först bör få sin ansökan om uppehållstillstånd i Sverige prövad. Villkoret är att hon varje vecka uppsöker de syriska myndigheterna för att informera dem om något nytt skett i hennes ärende om uppehållstillstånd i Sverige. Om inget skett innan tiden löper ut, kommer hon att skickas till lägret Al-Tanf. Skickas hon dit kommer det att innebära hennes död.

A gav in och åberopade kopior och översättningar av den syriska domstolens dom och beslut. Till styrkande av sitt hälsotillstånd åberopade hon en kopia av ett läkarintyg daterat den 23 augusti 2008.

Migrationsverket bestred bifall till överklagandet och anförde bl.a. följande. A:s ålder och hälsotillstånd, och att hon därigenom kräver viss omvårdnad, utgör inte synnerliga skäl att bevilja henne uppehållstillstånd. Migrationsverket känner till att statslösa palestinier är en utsatt grupp i Irak, men omständigheterna är inte sådana att A:s säkerhetsmässiga eller humanitära situation framstår som särskilt utsatt. Innan hon reste till Syrien arbetade hon som lärare och hon har familjemedlemmar i Bagdad. Även om hon har erhållit ett beslut om utvisning till gränslägret Al-Tanf, finns det inget som tyder på att hon inte kan återvända till Bagdad. De statslösa palestinier som flytt till lägren vid syriska gränsen är välkomna tillbaka till Bagdad, vilket framgår av Migrationsverkets utredningsresa till Bagdad den 13 januari 2009.

A anförde därefter bl.a. följande. Den syriska säkerhetspolisen har beslagtagit hennes falska irakiska pass, som hon använde för att resa in i Syrien. Detta innebär att hon inte kan resa någon annanstans än till lägret Al-Tanf. Anledningen till att den syriska domstolen utvisade henne till Al-Tanf och inte till Irak är att domaren visste att hon inte kan återvända till Irak. I annat fall skulle hon i likhet med irakiska medborgare ha blivit utvisad direkt till Irak. Att palestinier inte kan återvända från Al-Tanf bevisas av att Migrationsverket genom vidarebosättning har tagit emot 51 statslösa palestinier från Al-Tanf och att ytterligare 150 personer ska komma till Sverige i slutet av maj 2009.

Till styrkande av situationen i Al-Tanf åberopade A bl.a. en artikel ur Svenska Dagbladet av den 8 mars 2009 och en artikel från Palestine Media Center av den 9 mars 2009.

Migrationsverket anförde därefter bl.a. följande. Verket ifrågasätter inte att förhållandena i flyktinglägret Al-Tanf är mycket svåra, men bl.a. mot bakgrund av vad som kommit fram i Migrationsverkets reserapport från den 13 januari 2009 anser verket att A inte har gjort sannolikt att hon skulle tvingas att vistas i lägret.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2009-06-05, Wahlqvist, Lindblom, referent, och Brege Gefvert), yttrade:

Uppehållstillstånd på grund av hushållsgemenskap

Migrationsöverdomstolen instämmer i migrationsdomstolens bedömning att det inte föreligger ett sådant särskilt beroendeförhållande som innebär att A kan beviljas uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 a § första stycket 2 utlänningslagen.

Uppehållstillstånd på grund av synnerliga skäl

Migrationsöverdomstolen har härfter att pröva om A kan beviljas uppehållstillstånd i enlighet med 5 kap. 3 a § tredje stycket 2 eller 3 utlänningslagen.

När det finns synnerliga skäl får enligt denna bestämmelse uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänningsperson som är anhörig till en utlänningsperson, som är flykting eller skyddsbehövande i övrigt (punkt 2), eller på annat sätt har särskild anknytning till Sverige (punkt 3). Gemensamt för dessa fall är att tillståndsprövningen görs inom en snäv ram och att bestämmelsen i dess helhet är avsedd att vara av undantagskaraktär. Genom kravet på synnerliga skäl framgår att det ska röra sig om ömmande och udda situationer för att uppehållstillstånd ska beviljas (se prop. 2004/05:170 s. 183 f. och 277).

Eftersom anknytningspersonen i målet, dvs. A:s son B, har beviljats permanent uppehållstillstånd som skyddsbehövande prövar Migrationsöverdomstolen först om synnerliga skäl föreligger för att bevilja A uppehållstillstånd enligt bestämmelsens tredje stycke 2 (se MIG 2007:18 och UM 1707-08).

Vid en sammantagen bedömning finner Migrationsöverdomstolen att omständigheterna visserligen får anses ömmande men eftersom bestämmelsen är avsedd att vara av undantagskaraktär, vilket förutsätter en mycket restriktiv tillämpning, kan A ändå inte beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 2 utlänningslagen.

Migrationsöverdomstolen har därefter att pröva om A kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen.

Enligt förarbetena till bestämmelsen ska hänsyn tas till sökandens ålder, boendeförhållanden och försörjningsmöjligheter samt omständigheter av humanitär art. Genom kravet på synnerliga skäl framgår som tidigare nämnts att bestämmelsen är av undantagskaraktär (se prop. 2004/05:170 s. 277). En sammantagen bedömning ska fokusera på om den klagandes sociala, säkerhetsmässiga eller humanitära situation framstår som särskilt utsatt (jfr MIG 2007:18 och UM 1707-08).

Migrationsverket har, med hänvisning till en rapport från en företagen utredningsresa till Bagdad, anfört att A kan återvända till Bagdad och att den irakiska regimen välkomnar statslösa palestinier som flytt till gränslägren mellan Irak och Syrien. Källhänvisning till dessa uppgifter saknas emellertid.

A har åberopat att hon lämnade Bagdad p.g.a. skyddsbehov och bestrider att hon som statslös palestinier skulle kunna återvända till Irak.

Det är ostridigt i målet att en syrisk domstol har dömt A till utvisning till gränslägre Al-Tanf. Enligt Migrationsöverdomstolen har hon i tillräcklig utsträckning förmått göra sannolikt att hon inte har möjlighet att återvända därifrån till Irak. Det är i målet ostridigt att omständigheterna i gränslägre Al-Tanf är mycket svåra.

A har gett in ett läkarutlåtande till styrkande av att hon har problem med hjärta och knän. Migrationsöverdomstolen bedömer att de åberopade hälsoproblemen visserligen inte är av allvarigare art, men att det finns anledning att anta att

hon inte skulle få tillgång till adekvat sjukvård i gränslägre Al-Tanf. Det förhållandet att äldre människor kräver omvårdnad i ett visst skede av sitt liv får emellertid anses som vanligt förekommande och utgör således ensamt inte synnerliga skäl att bevilja uppehållstillstånd på denna grund.

Migrationsöverdomstolen finner vidare att A i gränslägre Al-Tanf inte skulle ha möjlighet till egen försörjning eller bostad. Inte heller dessa förhållanden är var och en för sig tillräckliga för att utgöra sådana synnerliga skäl att de kan ligga till grund för uppehållstillstånd enligt denna punkt. Migrationsöverdomstolen finner dock vid en sammantagen bedömning av omständigheterna i målet, och med särskilt beaktande av A:s ålder, hennes avsaknad av såväl boende som försörjningsmöjligheter samt att hennes säkerhetsmässiga och humanitära situation framstår som särskilt utsatt i gränslägre Al-Tanf, att det i målet framkommit sådana omständigheter och udda omständigheter att grund föreligger för att bevilja A permanent uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 a § tredje stycket 3 utlänningslagen. Överklagandet ska därför bifallas.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver Migrationsverkets beslut och migrationsdomstolens dom och beviljar A permanent uppehållstillstånd.

Sökord: Anknytning; Synnerliga skäl för uppehållstillstånd; Udda och omständigheter; Vuxet barn

Litteratur: Prop. 2004/05:170 s. 183 f. och 277
